

naše kraje priporočati zimski mašanečkar *) z debelim sadom. Kupci zimski mašanečkar najbolj iščejo in najbolje plačujejo. Pa tudi mošt je boljši in trpežniši, kakor od drugih sort.

(Konec prih.)

Gnoja je vedno menje, če ga nemarno več časa na kupu ležati pustimo. Mislimo si kup gnoja ki tehta 100 centov. Ta kup zgubi gotovo svojih 20 centov, preden dobro strohni. Na dalje, preden gnoj masten postane, premine zopet 20 centov. In naposled do tiste dobe, da se gnoj popolnem razkroji, premine še zopet 10—20 centov. Zato se pogosto izvažanje gnoja na njive, gorice, vrte, travnike itd. jako priporoča.

Na narejanje živih plotov bi pač treba bilo, da Slovenci več mislijo. Logi, lesovi ali gojzdi se nemilo sekajo. Potreba lesa, drv in stelje je vedno večja. Krvava škoda je tedaj, da še pri nas toliko lesa leto na leto strohni v ogromnem plotovju. Tukaj kmet gospodarki ravna, če si živih plotov priskrbi. Najboljši način žive plote delati pa je sledeč: Skuša se dobiti 3letnih močnih rastlin glogovih, t. j. gloga ali belega trna, (*Crataegus oxyacantha* Weiss- oder Hagedorn), ki se pogosto v goščavah nahaja, belo cvete meseca maja in junija in rodi znane medvedove hruške. Okoli prostora, ki se namenja zagraditi, se napravi $\frac{1}{2}$ čevlja globoka jama ali jarek. Preden se rastlinke vložijo, jih je treba na 3 oke prirezati. Tudi koreninje se jim čedno pristriže. Potem se vložijo, z zemljo zagrnejo, ki se ima lepo potlačiti in večkrat zamakati. Črez leta dni se mladike obrežejo na dve oki in za 2. letom na 6 ok. Za 3. letom se pa s škarnjami pristrižejo, da plot lepšo podobo zadobi.

Lehek pomoček zoper uši pri goveji živini so saje iz dimnika pometene. Saje se denejo v kako posodo, vrhka se nalije vode, da se napravi gosta, črnkasta sajovica, s katero se potem ušivo živinče spera. Sajovica prežene kmalu vse uši. Drugi pomočki, n. pr. čmerika, tobak, živo srebro itd. rado škodijo živali.

Kedaj se ima vino pretakati? Stari gospodarji pustijo vino na drožih ležati po pol leta. Pravijo, da po tem takem vino moč zadobi. Razumni vinorejci pa pravijo, da tako vino rado kisa in se pozneje vleče. Zato odpravijo droži hitrej ko mogoče, ter vino marljivo in opazno pretakajo; prvokrat že v decembru, če je bila rana trgatav in topla klet. Kedar pa imajo pozno brano vino v hladnih kletih, potem čakajo s prvim pretakanjem časih do začetka marca. Drugokrat se pretaka v aprilu, tretjokrat v avgustu in

*) Kdor si za spomladno zasajanje zimskih mašanečkarjev želi, naj se za pravega časa obrne do opravništva „Slov. Gospodarja“.

četrtočkrat v decembru ali tudi v marcu sledečega leta.

Letino si letos gospodarji skoro po vsej Evropi obetajo dobro. Pravijo da nenavadno dolga zima se bo stalno umaknola prijazni spomladi in ugodnemu poletju, ki bo donášalo obilo kruha in vina. Bog daj!

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Nered v kamški srenji). V srenjskem volilnem redu l. 1854, beremo v §. 34:

Voljeni smejo biti za ude srenjskega predstojništva le odborniki:

Izveti so: (Voliti se ne smejo).

Osebe, ktere v srenji stanovališča nimajo, in §. 19:

Ako se mesto srenjskega predstojništva alj srenjskega svetovalca v teku treh let izprazni, mora odbor k manjšemu v 14. dnevih novo volitev še za tekoči čas napraviti. Gospod Seidl pa je svoje posestvo prodal leta 1874. in meseca marca v Maribor „odvandral“, kjer tudi stanuje.

V kamški srenji tedaj nima posestva niti stanovališča in vendar še je srenjsk predstojnik v Kamci že celo leto, brezpostavno. Sicer smo se že pritožili pri dež. odboru — ali dozdaj še nimamo nobenega odgovora. Tudi smo naznanili slav. dež. odboru, naj se odstrani g. Seidl, da se v prihodnje ne bodo še večji neredi godili v kamški srenji. Res malokedaj pride v Kamco, in takrat bi rad le kaznoval. Nered veliki je po našem mnenju tudi ta, da ni nijedne srenjske kase, niti za srenjo, niti za srenjsko ubogo blagajnico. Pri župnikih je in mora biti povsod denarna kasa s tremi ključi; zakaj pa ne tudi pri srenjskih predstojnikih?

Srenjskega računa še na svetovalčevo tirjatev ne napravi. — Vsako reč, celó take, ki k sodniji in davkariji slišijo, vzeme v svoje roke, kakor da bi bil okrajni glavar in vmes še pisma pridejo v zgubo. Šolske seje ima malokedaj in v šolo k večjemu enkrat v letu pogleda. Požarno orodje je pustil sežgati, za novo pa se še ne zmeni. Bog nas ognja varuj. Mrtvašnice še zdaj ni, ktera je silno potrebna, ker je zopet nek obešenec moral pod golim nebom na pokopališču ležati. itd. Bog in pa §. 34 srenjske postave nas skoro reši g. Seidlnovega predstojništva!

Iz celjske okolice. (Naše šolske zadeve.) Ker je novi soseskin zastop naše srenje že 11. sept. pr. l. po okrajnem glavarstvu dež. šolski svet prosil dovoljenja, da se vstanovi 3razredna slov. ljudska šola za našo čisto slovensko okolico, je tudi tačas neki mestni župan g. N. že okoličnemu županu obljubil prepustiti v ta namen potrebne prostore v stari šoli, v ktere prvem nadstropju prebivajo deželni brambovci, v drugem pa

revne mestne ženske. Ker je že pretečenega mesca enkrat prišlo potrebno privoljenje k vstanovitvi te šole, je tudi soseskin zastop postavno kar hitro 5 možev izvolil kot krajne šolske svetovalce. Zato smo se nadejali, da se bo saj za drugo poletje že toliko potrebna slov. šola za našo okolico odprla. Vendar kakor se zdaj kaže, smo se goljufali. — Okrajni šolski svet je sicer že tudi izvolil šolskega ogleda za to šolo v osebi g. Ludvik Herzmann-a, usnjarskega mojstra v mestu, ki je pravcoljuben mož. A to menimo, da ima premalo časa in tudi morebiti dosti premalo učenosti, da bi potrebe ljudske šole zapopasti zamogel. A glejte, mestni župan in jegovi tovarši iz dobra ne bodo potrebnih prostorov naše okolici prepustili, kakor se zdaj kaže, če tudi novi šolski ogleda in drugi gg. v mestu, posebno oni, ki so v okolici veči posestniki in bi kot taki morali zdatno k zidanju nove šole pomagati, pravijo, da bi bilo prav in pravično, da bi se stara šola okolici prepustila, ktera se je združenimi močmi tačas zidala, ko je še mesto in okolica bila le ena soseska. Znotranjo pripravo šole je cesarica Marija Terezija priskrbel z 50 zlati, ktere je v ta namen darovala. Zato tudi to poslopje ni v nobenih zemljišnih knjigah vpisano, ker je bila lastnina ne samo mesta, temuč cele okolice ali celó celega okraja. — Okolični zastop je že mestne očete pred več tjedni pismeno prosil v tej zadevi hitrega rešenja, a „Cillier Anzeiger“ 21. t. m. poroča, da je 19. t. m. bila seja in se je ta prošnja šolskemu odseku izročila, kateri jo bo seveda še le Bog vedi kedaj rešil. V deželnem zboru in doma je g. župan že večkrat o tem govoril, da se mora naša okolica iz mesta izšolati, v djanji pa tega nasveta ne podpira. Zato bo gotovo treba, da zastop naše okolice že zdaj misli, kje bi začasno stanovanje za 3razredno novo šolo najel, ker drugače še prihodno leto tiste ne dočakamo. Kajti pot do pravice, ki se po tožbi in doktorjih išče, je dolga, če tudi v tej zadevi gotovega uspeha upamo. Saj še so sodnije v Avstriji pravične in ne gledajo na imeničnost osebe.

Iz Selnice nad Mariborom. (Šola — društvo sv. Mohora.) Ker šteje naša fara 350 za šolo pripravnih otrok, zato se je po sklepu dež. šolsk. sveta tukajšna dvorazredna učilnica razširila v trirazredno. Na ta način se ni samo dokaj zljajšalo težko breme našemu vrlemu, že mnogo let tukaj delajočemu g. nadučitelju, ampak tudi šolarji bodo se ložej podučevali v ne prenapolnjenih sobah. Novi g. učitelj je svojo službo 15. t. m. nastopil.

Koncem meseca febr. nehala bode za tekoče leto nabira udov družbe Sv. Mohora. V naši fari nam ni samo velika večina starih udov zvesta ostala, temuč pristopilo je tudi še veliko novih. Posebno marljiv v nabiri udov bil je naš g. podžupnik A. Š., ki je vsako količkaj ugodno priliko porabivši, ljudem razlagal blagi namen in veliko

korist družbe. Tako bode letos v kraj slovenske zemlje, kder je mnogo nam sovražnih nemških naseljenikov, več pa še ponemčenih Slovencev, priromalo kakih 360 slovenskih knjig polnih najlepše duševne hrane. Ko bi pač vsi tako delavni bili v svojem jako širnem delokrogu, izginile bi polagoma župnije z malobrojnimi udi sv. Mohora, kakoršne se še nahajajo zlasti po slovenskih mejah.

Iz Ljubljane. Kmalu bode prišel čas, da bode treba na Notranjskem namesto dr. Koste voliti novega deželnega poslanca. Konservativna stranka imela je doslej navado, pri volilcih samih popraševati, kterege kandidata namerava voliti, preden je očitno razglasila svojega kandidata. To se je zgodilo tudi sedaj in „Novice“ priporočajo volilnim možem, da naj se zbirajo in posvetujejo o tej reči. Najbrž se bodo za kandidata izvolili rojaka svojega g. Vilharja, kterege je konservativna stranka že namesto g. K. o r e n a priporočala. Kolikor čutimo, tudi Mladoslavenci tej kandidaturi ne bodo nasprotovali.

Tudi naši nemškutarji se že pripravljajo na volitve in se nadjajo celo zmage. Pa tako daleč vendar še nismo prišli in Notranjcem, ki so se pri volitvah za državni zbor res jako slabo obnesli, se že odpirajo oči. Dr. Razlaga se menda že sramujejo. Kajti on je največ kriv, da jih nemčurji imajo že za tako nenarodne, da mislijo prodreti z ustavovernim kandidatom. A v tem se silno motijo.

Dr. Razlag je takrat, ko je bil voljen za državnega poslanca, pri mnogih še veljal za narodnjaka; a sedaj, ko ga ustavoverci že k svojim prištevajo, ko mu ustavoverni srenjski zastopi ponujajo častno meščanstvo itd., začeli so njegovi volilci strmeti in se ne bodo dali več tako lahko na led speljati, kakor takrat. Notranjci so odločni narodnjaki in nemčurski kandidat, če bi bil sedaj dr. Razlag sam, nima nikakoršnega upanja vjeti le par glasov.

Iz Ptuja 19. febr. Ptujaska narodna čitalnica bode napravila v postnem času dve večji zabavi. Pervo: v nedeljo 28. febr. a) igra na glasoviru, b) igra na citrah, c) deklamacije, d) petje (kvartet), e) tombola. Drugo: v nedeljo 14. marca: a) Glediščina igra: „Brati ne zna“. b) igra na citrah, c) petje, d) tombola. Vnanji udje se s tem prijazno vabijo k obilni udeležbi. Začetek ob 8mih zvečer.

Odbor.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Naš cesar so se oni dan podali v Buda-pešt, kder so pozvali zastopnike raznih strank ogrskega zbora na razgovor. Vsak čas se nadjamo zvedeti imena novih ministrov ogrskih. Čudno pa je, da se je najmočnejši nasprotnik Deakove stranke nekako sprijaznil z Deakovci, — namreč poslanec Tisza. Morda boče biti z prijateljem Gyczyjem minister. Tako bi le-